KLIUDŽIAU

Tat buvo nedidelė balta katytė. Jos menkas suliesėjęs kūnelis visas drebėjo nuo šalčio ir baimės; jos plaukai, nuo lietaus sušlapę ir purvais apskretę, visi kabėjo sustirę ir pasišiaušę. Radau aš ją lauke, patvory pritūpusią, susirietusią, nelaimingą. Mane pamačiusi, ji taip gailestingu balsu sumiaukė ir pažiūrėjo akimis, kuriose švietė ir baimė, ir viltis. Ji buvo dar visai visai jaunutė, bet tokia sudžiūvusi! Gal ją atėmė nuo jos motinos žmonės, gal jie pirma norėjo ją įdėti maišiukan ir, nunešę į upę, įmesti vandenin, bet paskui atnešė laukan, pametė patvorin, kad ji neberastų namų ir nudvėstų badu: pas žmones jau nebebuvo jai vietos, gal jau nebe pirmą dieną ji čia išalkusi ir sušalusi tupi...

Bet kas man darbo? Juk ji niekam nereikalinga...

Ir aš apsidžiaugiau, kaip apsidžiaugia, pamatęs kiškį, medėjas. O aš juk juo buvau apsitaisęs. Ant pečių turėjau persidėjęs lanką, rankoje nešiaus strėlas: maniau esąs tikras Amerikos tyrlaukių gyventojas, Kuperio aprašytas. Nors buvau tik antros klasės mokinys, tačiau jaučiausi milžinas esąs, kuris, rodės, ir vilkų būrį susitikęs, neišsigąstų.

O čia buvo tik maža sudžiūvusi katytė...

Atmatavęs dešimtį žingsnių, atsistojau, nusiėmiau nuo pečių lanką, įtempiau strėlą ir pradėjau taikinti. Liūdnomis akimis žiūrėjo į mane nelaimingas gyvulėlis, tarsi klausdamas, ką aš darau... ir laukė.

Strėla sudzimbė ore, ir pamačiau, kaip katytė staiga pervirto kūlio, skaudžiai skaudžiai sumiaukė ir pradėjo stirenti kojytėmis...

Kliudžiau. Kaip tikras medėjas prilėkiau artyn, bet ūmai pajutau širdyje šaltį ir apsistojau nustebęs: katytės veidas buvo neapsakomo skausmo pervertas, akys primerktos; ji iš visos dar likusios galios pasistengė atsistoti ant pirmutinių kojų ir pradėjo šliaužti, vilkdama žeme savo kūnelį: kartu vilkosi jlindusi jos krūtinėn strėla, o iš žaizdos dideliais juosvais lašais lašėjo ant smėlio sukrekėjęs kraujas.

Nusiminęs, nebežinodamas, kas daryti, atžagaria ranka numečiau lanką ir strėlas ir neatsigręždamas parlėkiau namo. Širdyje jaučiau skausmą ir sunkumą: tarsi didelė didelė našta slėgė krūtinę.

Tik trečią dieną drįsau išeiti laukan: katytė gulėjo aukštielninka, nebegyva. Čia pat prie jos buvo numesti lankas ir strėlos. Nutvėręs nuo žemės, lanką ir strėlas sulaužiau į šipulius ir toli išmėčiau po lauką. Tik nedrįsau išimti strėlos, kuri buvo įsisiurbusi katytės krūtinėn ir dabar stypsojo atsikišusi.

Tat buvo vienatinis mano gyvenime šūvis. Bet laimingas: aš jį ir ligi šiolei dar tebenešioju savo krūtinėje...

1905.V.22

Jonas Biliūnas, *Ir rados stebuklas*: apsakymai, apysaka, literatūros kritika, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2007.